

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

59
17

ДОКЛАД

по законопроект за държавния бюджет на Република България за 2018 г., № 702-01-38 , внесен от Министерски съвет на 30.10. 2017 г.

На заседание, проведено на 2 ноември 2017 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта на държавния бюджет на Република България за 2018 г., внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха: Владислав Горанов – министър на финансите, Кирил Ананиев – заместник-министър на финансите; Бисер Петков - министър на труда и социалната политика; Мирослав Ненков – заместник-министър на здравеопазването, от Сметната палата - Цветан Цветков – Председател, Горица Грънчарова и Тошко Тодоров – заместник-председатели; от Висшия съдебен съвет – Боян Магдалинчев – Представяващ ВСС и Севдалин Мавров – член на ВСС; Димитър Костов – Подуправител на БНБ; от Националния осигурителен институт - Ивайло Иванов - управител, Весела Караиванова – подуправител, Пенка Танева – актюер и Снежана Малакова директор на дирекция „Правна“; от Фискалния съвет – Борис Грозданов – Председател и Любомир Дацов, Дора Андреева, Юнал Тасим и Григорий Вазов - членове; представители на синдикатите и работодателските организации и др.

Министър Горанов представи законопроекта и подчерта, че Държавният бюджет на Република България за следващата година и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза представят икономическите перспективи и основните допускания, с които правителството борави, изграждайки фискалните цели и приоритети. При съставянето на макроикономическата прогноза са използвани данни на Европейската комисия, Европейската централна банка, Световната банка, Международния валутен фонд. През периода 2018 – 2020 г. ще продължава насочването на усилията в подкрепа на запазване на икономическата и финансова стабилност и създаване на условия за продължаващ икономически растеж.

В своето експозе Министър Горанов представи основните параметри на бюджетната рамка за периода 2018–2020 г. и заяви, че те са реалистични, съответстват на фискалните цели и на определените в законодателството – национално и европейско, фискални правила.

I. Макроикономическа прогноза за периода 2017-2020 г.

Основни макроикономически показатели:

1. Брутен вътрешен продукт

През 2017 г. Българската икономика се очаква да отбележи реален растеж от 4,0 %, движена от вътрешното търсене и най-вече от частното потребление. През първата половина на годината, нарастването на реалния разполагаем доход на домакинствата и положителното развитие на пазара на труда подкрепиха ръста на частното потребление, а високите правителствени разходи за заплати и издръжка се отразиха в повишение на публичното потребление. Очаква се тази благоприятна динамика да се запази и до края на годината.

За 2018 г. се предвижда икономическият ръст слабо да се забави до 3,9 %. Очакванията за по-ниско търсене на основните търговски партньори за страната ще ограничи растежа на износа на стоки и услуги до 5,9 %, при очакван ръст от 6,1 % през 2017 г. В същото време, възходящата динамика при вътрешното търсене ще се запази, подкрепена от високите правителствени разходи. Крайното потребление ще се повиши с 4,7 %, а ръстът при инвестициите ще се ускори до 4,3 %. При засилване на вътрешното търсене, растежът на вноса на стоки и услуги ще достигне 7,1 %. В резултат нетният износ ще има отрицателен принос към растежа на БВП от 0,5 пр.п.

За периода 2019-2020 г. се очаква ръстът на БВП да се запази на ниво от 3,9 %. Вътрешното търсене ще остане водещо за повишението на БВП по линия както на потреблението, така и на инвестициите.

2. Пазар на труд

През първата половина на **2017 г.** пазарът на труда отбелязва по-голямо оживление и въпреки очакваното забавяне в растежа на заетите до края на годината, средният темп на нарастване на заетостта за цялата 2017 г. се очаква да се ускори до около 0,8 %. Растежът на заетите ще бъде съпроводен със спад в коефициента на безработица до 6,5 %, а нивото на участие на населението в работната сила се очаква да нарасне на годишна база до 54,4%.

През 2018 г. нивото на безработица се очаква да се понижи до 6,2 %. Коефициентът на икономическа активност (15+) се очаква да нарасне с по-бавен темп спрямо предходната година, поради постепенното свиване на потенциала на свободния трудов резерв, който би могъл да задоволи търсенето на труд. В същото време, пенсионната реформа и структурните реформи на пазара на труда се очаква да допринасят за нарастването на участието на населението в работната сила.

Негативното демографско развитие и съответното отражение върху предлагането на труд ще ограничат растежа на заетостта до около

0,4 и 0,2 % съответно през 2019 и 2020 г. Равнището на безработица ще продължи плавно да намалява и през 2020 г. се очаква да достигне 5,6 % от работната сила.

3. Инфлация

Средногодишната инфлация през 2017 г. се очаква да бъде 1.1 %, като повишението на общото равнище на потребителските цени в края на периода се очаква да достигне 1,4 %.

Средногодишното повишение на хармонизирания индекс на потребителските цени през 2018 г. се прогнозира да бъде 1,4 %, а инфлацията в края на годината да достигне 1,6 %.

Средногодишното повишение на хармонизирания индекс на потребителските цени се очаква да се ускори до 1,7 % през 2019 г. и 1.8 % през 2020 г. при допускане за по-високи международни цени на петрола и неенергийните суровини и нарастване на вътрешното търсене.

II. Фискална политика и основни параметри за периода 2018-2020 г.

Провежданата последователна фискална политика през последните години дава надеждна основа за устойчивост на бюджетната рамка и възможност за определяне на бюджетните перспективи в средносрочен план. Затова и за периода 2018-2020 г. правителството продължава да насочва своите усилия в подкрепа на запазване на икономическата и финансовата стабилност и за създаване на условия за икономически растеж в съответствие със заложените приоритети, цели и мерки в Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021г.

По отношение на изпълнението на бюджета за 2017г. се очаква **подобрене на бюджетното салдо до балансирано** спрямо предвидения в разчетите към ЗДБРБ за 2017 г. дефицит по КФП в размер на 1,4% от БВП. Затова подобрене на бюджетното салдо допринасят от една страна очакваното преизпълнение на данъчно-осигурителните преходи, и от друга - по ниско от планираното изпълнение на разходите в годишен план, включително и поради по-ниски от планираните разходи по сметките за средства от ЕС.

В настоящата актуализирана прогноза се запазват целите за дефицита заложен в пролетната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г., съответно за 2018 и за 2019 г. от 1,0 % и 0,5 % от БВП и **достигане на балансирана бюджетна позиция** през 2020 г.

В средносрочен план за **данъците** не се предвиждат значителни промени, като се запазва правителственият приоритет за ниски данъци. В прогнозата за приходите са отчетени потвърждаващите се и в настоящата

есенна макроикономическа прогноза положителни тенденции за стабилизиране на националната икономика.

През прогнозния период при приходите по КФП се наблюдава тенденция за номинален годишен ръст за всяка от годините от периода, вкл. за 2018 г. спрямо очакваното изпълнение за 2017 г., дължащ се на засилените мерки за повишаване събираемостта на данъчно-осигурителните приходи и очаквано по-високия размер на приходите от помощите и даренията от чужбина.

Като процент от БВП при приходите се наблюдава тенденция за лек спад от 36,2 % до 35,5 % при актуализирана прогноза за периода 2018-2020 г., като същата тенденция се наблюдава и в пролетната прогноза, в която стойността на показателите са по-високи в резултат на различните оценки за размера на БВП. В номинален размер приходите по КФП се увеличават на **38 223,9 млн. лв. за 2018 г.** и се очаква да достигнат **42 355,2 млн. лв. през 2020 г.**

При разходите се наблюдават тенденции, подобни на тези при приходите. Прогнозите са за номинален годишен ръст за всяка от годините от периода, вкл. за 2018 г. спрямо програмата за 2017 г., дължащ се на по-високия ръст на разходите за социални и здравноосигурителни плащания, за персонал и за пенсии, с които се обезпечават финансиране на приоритетните политики на правителството. Спрямо пролетната СБП също се отчита ръст от **685 млн. лв. за 2018 г.** и съответно по около 1,1 млрд. лв. за 2019 и 2020 г., дължащ се на включените разчети за финансирането на новите мерки от управленската програма.

В реални измерения, изразени като % от БВП, при разходите също се наблюдава тенденция за спад от 37,2 % до 35,5 % при актуалната прогноза за периода 2018-2020 г.

По отношение на разходите се запазват тенденциите за тяхното ограничаване в резултат на мерките за повишаване ефективността на публичните разходи.

Настоящата прогноза показва номинален ръст на общите разходи като от **39 323,9 млн. лв. за 2018 г.** се очаква да достигат до **42 355,2 млн. лв.** през 2020 г. Разликата между разчетените средства за 2018 г. спрямо програмата за 2017 г. представлява увеличение в размер **2 554,3 млн. лв.** увеличение, но в реално изражение намаляват с 2,6 % от БВП. За 2019 г. спрямо 2018 г. се очаква номиналният ръст на разходите да възлезе на **1 450,9 млн. лв.**, което представлява намаление от 0,9 % от БВП, а за 2020 г. спрямо 2019 г. ръстът е в размер **1 580,4 млн. лв.**, което е намаление с 0,8 % от БВП.

При тези прогнози постигането на балансиран бюджет ще се осъществи на ниво на преразпределение на публичните разходи, значително по-ниско от максимално допустимото ниво на разходите по КФП – 40 на сто от БВП съгласно Закона за публичните финанси.

Продължаващата фискална консолидация и прогнозата за постигане на балансиран бюджет през 2020 г. са предпоставка за намаляваща необходимост от дългово финансиране на бюджета и се очаква постепенен спад на съотношението на държавния дълг към прогнозния БВП, което да достигне до ниво от 20,0 % към края на периода.

III. Основни показатели по Консолидираната фискална програма за 2018 г.:

1. По приходите:

Размерът на сумата на **Общо приходите, помощите и даренията по КФП** за 2018 г. са 38 223,9 млн. лв., или 36,2 % от БВП.

2. По разходите:

Размерът на сумата **Общо разходи и вноски в Бюджета на ЕС** е 39 323,9 млн. лв., или 37,2% от БВП.

В консолидираната фискална програма за 2018 г. се предвижда размерът на вноската на Република България в Общия бюджет на ЕС за 2018 г. да бъде 1 133,9 млн. лв., или 1,1% от БВП.

3. Бюджетно салдо:

По консолидираната фискална програма за 2018 г. е предвидено бюджетното салдо да бъде **дефицит** в размер на **1 100,0 млн. лв.** Отнесено към прогнозния размер на БВП дефицитът е **1,0 на сто.**

НАПРАВЛЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В КОНСОЛИДИРАНАТА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА ЗА 2018 Г. ПО ФУНКЦИИ:

1. За Функция „Общи държавни служби“ по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **2 478,6 млн. лв.**

Във функцията се включват разходите на изпълнителните и законодателни органи, на част от изпълнителните агенции и комисии, както и средства в областта на науката.

2. За Функция „Отбрана и сигурност“ по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **4 451,0 млн. лв.**

Разчетените разходи за отбрана и сигурност за 2018 г. отразяват държавната политика по отбраната, сигурността и вътрешния ред, съдебната власт, както и дейностите по изпълнението на наказанията.

Основните приоритети на политиката в областта на отбраната, която се провежда от Министерството на отбраната е приемственост и устойчивост на развитието на въоръжените сили чрез провеждане на реалистична отбранителна политика, която съответства на заплахите за сигурността на страната, на съюзните ни ангажименти в НАТО и ЕС и на наличните финансови ресурси;

3. За Функция „Образование” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **3 840,2 млн. лв.**

За реализиране на образователните приоритети в предучилищно и училищно образование ще се изпълняват комплексни мерки и действия, гарантиращи равен достъп до качествено образование

За да се гарантира успех в изпълнението на образователните политики са необходими мотивирани, подготвени и подкрепяни учители чрез инвестиции в тяхното развитие и квалификация. В актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018-2020 г. е предвидено поетапно увеличаване на възнагражденията на педагогическия персонал в системата на предучилищното и училищното образование с цел постигане на удвояването им в 2021 г.

С цел обвързване на финансирането с качеството на образованието, от 2018 г. ще се извърши промяна в системата на делегираните бюджети като финансирането няма да зависи само от броя на децата и учениците, а и от броя на паралелките, от спецификата на региона, в който се намира училището, а в по-дългосрочен период и от качеството на образователния процес.

Реализирането на политиките в областта на висшето образование ще се осъществи чрез осигуряване на финансиране, насочено към резултатите от обучението; чрез засилване взаимодействието между висшите училища и бизнеса; чрез усъвършенстване модела на акредитация и оценяване на качеството във висшето образование; чрез стимулиране на научното развитие и кариерно израстване на преподавателите от висшите училища; чрез подкрепа на мобилността на студенти и преподаватели.

Националното финансиране на образованието ще продължи да се допълва и със средства от фондовете на ЕС.

4. За Функция „Здравеопазване” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **4 712,0 млн. лв.**

Разчетените средства по функция „Здравеопазване” за 2018 г. отразяват държавната политика в областта на общественото здраве и здравното осигуряване, като по бюджета на НЗОК е предвидено допълнително право на разходи в размер на 400 млн. лв. По този начин ще има сигурност, стабилност и предвидимост в здравноосигурителната система. Ще се създадат предпоставки за контрол и ефективност на разходите в системата на здравното осигуряване и за осигуряване на качество на лечението и достъп до медицинска помощ.

Като приоритетни направления и дейности остават спешната медицинска помощ, електронното здравеопазване, майчиното и детско здравеопазване, асистираната репродукция, лечебните заведения за болнична помощ, както и лекарствената политика.

Осъществяването на реформата в сектора е насочена към подобряване на достъпа до качествени медицински дейности, повишаване на

удовлетвореността на българските граждани от качеството на предлаганите медицински услуги, адекватно финансиране и постигане на финансова устойчивост на сектора в средносрочен план.

В прогнозата за 2018 г. е предвидено увеличение с 25,5 млн. лв. на текущите разходи в здравеопазването във връзка с поетапното увеличение на заплатите на медицинския персонал, ръста на МРЗ и на осигурителните вноски за ДОО от работодателя. Броят на здравните медиатори е увеличен с 15 броя.

5. За Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **13 071,1 млн. лв.**

Планираните разходи в областта на социалното осигуряване и подпомагане за 2018 г. отразяват държавната политика по отношение на социалното осигуряване, социалните помощи, пенсиите и други дейности в сферата на социалното подпомагане и грижи и са в съответствие с икономическите възможности и демографските тенденции.

6. За функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **2 337,5 млн. лв.**

През 2018 г. с предвидените средства ще бъдат финансирани разходи в изпълнение на политиката в областта на интегрираното развитие на регионите в страната и намаляване на различията, както и подобряване на тяхната инфраструктурна свързаност, модернизирани на ВиК инфраструктурата, разработване на нов работещ модел на българската жилищна система. През 2018 г. ще бъдат финансирани разходи за изграждане, реконструкция и рехабилитация на канализационна и вътрешна водопроводна мрежа в населени места, подпомагане проектирането и изграждането на язовири за питейно водоснабдяване, разходи за устройствено планиране, кадастрални карти и регистри, разходи за геозащита; поддържане, модернизация и изграждане на техническата инфраструктура и интегрирано управление на водните ресурси.

В сферата на **опазване на околната среда** с предвидените средства за 2018 г. ще бъдат финансирани екологични проекти и дейности, свързани с проекти за изграждането на малки водоснабдителни мрежи и съоръжения с местно значение за питейно-битово водоснабдяване на населението. Също така ще се осигури финансиране на проекти за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води, канализационни мрежи и довеждащи колектори, съоръжения за защита на руслата и бреговете на деретата от ерозия, съоръжения за регулиране на оттока на реките и създаване на водни площи с местно значение.

Значителна част от планираните средства ще бъдат насочени за проекти, свързани с изграждане на нови или рекултивация на съществуващи депа, инсталации или съоръжения за управление на отпадъците. Предвижда се и финансиране на специализирани машини,

сепарирани съоръжения и инсталации за третиране, преработване, разделяне, системи за рециклиране или оползотворяване на отпадъците.

Предвидените средства за изпълнение на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация за 2018 г. са в размер 5,0 млн. лв.

7. За Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **659,1 млн. лв.**

С разчетените средства финансово се обезпечава държавната политика в областта на културата, подпомага се реализирането на проекти, свързани с възстановяването на манастири и религиозни паметници на културата, и други; по тази функция се планират и средствата за разширяване възможностите за практикуване на двигателна активност и здравословен начин на живот и за развитието на ученическия спорт.

С предвидените средства в **областта на спорта** за 2018 г. се осигуряват условия за изпълнението на проекти и дейности, свързани с развитието на спорта за учаци и практикуването на спорт от всички с цел укрепването на здравето и развитие на спорта за високи постижения като средство за повишаване престижа на нацията.

В **областта на културата** с цел повишаване на ефективността и качеството на художествената продукция и през 2018 г. Министерството на културата, съвместно с творческите съюзи и национално представените синдикати, ще продължи да усъвършенства модела на финансиране на държавните културните институти, осъществяващи дейност в областта на сценичните изкуства, за което са предвидени допълнително средства в размер на 10,0 млн. лв.

По отношение на общините в сферата на културата за 2018 г. стандартите за регионалните библиотеки и за читалищата са увеличени с 14%. Въвежда се единен разходен стандарт за всички музеи и художествени галерии с регионален характер независимо от субсидираната численост.

8. За Функция „Икономически дейности и услуги” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **5 918,2 млн. лв.**

Разчетените средства във функцията отразяват държавната политика по отношение на реалния сектор, политиките в селското и горското стопанство, рибарството и аквакултурите, както и приоритетните политики при реализирането на инфраструктурни проекти в сферата на транспорта и на проекти, свързани с енергийната стабилност и ефективност, промишлеността, строителството, туризма, минното дело, горива, енергия и други.

9. За Функция „Разходи неклассифицирани в другите функции” по КФП за 2018 г. са предвидени разходи в размер **722,4 млн. лв.**

В тази функция са включени разходите за лихви по обслужване на дълга, както и разходите за лихви по държавни инвестиционни заеми.

БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ С ОБЩИНИТЕ ЗА 2018 Г.

Политиките в бюджета по отношение на общините са насочени към разширяване на възможностите за тяхното устойчиво и балансирано развитие, повишаване ефективността и подобряване на качеството и обхвата на дейностите на местно равнище.

Основно предизвикателство пред общините е продължаване на действията за финансово оздравяване на общинските финанси и привеждане на фискалните показатели и правила за дълга и финансовото състояние в съответствие с изискванията на Закона за публичните финанси.

В КФП е предвидено общо увеличение на собствените приходи на общините във връзка с тенденция за нарастване на постъпленията от имуществени данъци, общинските такси и приходите и доходите от собственост. Разчетите са положителни в съответствие с въведените механизми на взаимодействие между централната и местните власти, както и на усъвършенстване на системите за управление и администриране на местните данъци и такси. Допълнителни положителни ефекти върху собствените приходи на общините се очакват в резултат на предприемането на действия за подобряване на събираемостта им.

Относителният дял на общинските разходи за 2018 г. достига 5,2 % от БВП, а делът на разходите за местни дейности е разчетен на 48,4 % от общите разходи на общините. Относителният дял на общинските разходи в общата структура на разходите по КФП достига 14,3 %.

За 2018 г. има увеличение в размера на основните бюджетни взаимоотношения между централния бюджет и общините с **382,7 млн.лв.** в т.ч.: на общата субсидия за делегираните от държавата дейности с **357,7 млн. лв.**; на изравнителната субсидия с **10,0 млн. лв.**; на трансферите за зимно поддържане и снегопочистване с **5,0 млн. лв.**; на целевата субсидия за капиталови разходи с **10,0 млн. лв.**

Средствата за всяка делегирана от държавата дейност се определят по утвърдените стандарти и натурални показатели, съгласувани с отрасловите министерства и Националното сдружение на общините в Република България.

ПО ЗАКОНОПРОЕКТА НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2018 Г.

1. Приходите, помощите и даренията се предлагат на обща сума 23 515,8 млн. лв. Тази сума е по-голяма от сумата по бюджета за 2017 г. с 1 583,8 млн. лв. Това увеличение е образувано от очаквани в повече постъпления от данъчни приходи със 1819,0 млн. лв. и в по-малко постъпления от неданъчните приходи с 235,2 млн. лв.

2. Общата сума на разходите за 2018 г. е 11 923,3 млн. лв. и е по-голяма от разходите за 2017 г. с 831,2 млн. лв. Увеличението се разпределя за текущите разходи 538,7 млн. лв. и капиталовите разходи 292,5 млн. лв.

3. Бюджетните взаимоотношения (трансфери)-нето са 11 082,1 млн. лв. и са резултат от предоставени трансфери в размер на 11 100,1 млн. лв. и получени трансфери на сума 18,0 млн. лв. Сумата на бюджетните взаимоотношения за 2018 г. е увеличена с 370,7 млн. лв.

4. За 2018 г. се предлага вноска в общия бюджет на Европейския съюз на сума 1 133,9 млн. лв. Тази вноска е по-голяма със 141,4 млн. лв. от вноската за 2017 г.

5. Бюджетното салдо се предлага да бъде дефицит, в размер 623,5 млн. лв. и извършване на операции в частта на финансирането на бюджетното салдо със същата сума. Тази сума е по-малка с 240,6 млн. лв. от сумата на дефицита за 2017 г.

БЮДЖЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА 2018 Г.

Висшия съдебен съвет предлага за 2018 г. общо приходи, помощи и дарения в размер на 116,0 млн. лв., или с 9,0 млн. лв. по-малко приходи спрямо от 2017 г.; Общ размер на разходи - 629,2 млн. лв., или 64,2 млн. лв. повече спрямо бюджета за 2017 г. и Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет - 513,2 млн. лв., или 73,2 млн. лв. повече спрямо бюджета му за 2017 г.

Министерския съвет предлага за 2018 г.:

- Общо приходи, помощи и дарение в размер от 116,0 млн. лв., или в по-малко с 9,0 млн. лв. от 2017 г.;

- Общо разходи в размер на 590,4 млн. лв., или в повече със 25,4 млн. лв. спрямо 2017 г. Увеличението се дава за текущите разходи 28,0 млн. лв. а се намаляват капиталовите разходи с 2,6 млн. лв.;

При посочените от Министерски съвет приходи и разходи бюджетното взаимоотношение с централния бюджет става 474,4 млн. лв., което е в повече с 34,4 млн. лв. от бюджетното взаимоотношение за 2017 г.

Резерва за 2018 г. се запазва на нивото на 2017 г. 600,0 хил. лв.

БЮДЖЕТ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА 2018 Г.

За бюджетът на Народното събрание за 2018 г. са предвидени следните приходи, разходи и бюджетни взаимоотношения с централния бюджет: приходи 1,5 млн. лв.; разходи 62,2 млн. лв. и бюджетни взаимоотношения с централния бюджет(трансфери) 60,7 млн. лв.

От общата сума на разходите текущите разходи са 59,2 млн. лв.; капиталовите разходи са 2,5 млн. лв. и резервът за неотложни и непредвидени разходи е 0,5 млн. лв.

По законопроекта се проведе дискусия, на която бяха представени различни становища и поставени множество въпроси.

Народният представител Йордан Цонев (ПГ на ДПС) изрази следните забележки и въпроси: *Първо* - липсва анализ на икономическия растеж. Растежът, според г-н Цонев, не се дължи на инвестиции и на подобрена инвестиционна среда, а на това че предходната година се наблюдава рязък спад от 6,6 пр.пункта и той се базира предимно върху износа и върху потреблението. Посоченото намаляване на административната тежест, което касае премахването на изискването за свидетелство за съдимост и още няколко мерки в бюджетната сфера, няма да повлияе на инвестициите.

Второ - относно сектор образование - липсват реформите в този сектор. Кореспондира ли средното образование с нуждите на бизнеса? Излизат ли от средното образование подготвени професионалисти? Специалностите, за които плаща бюджетът, ли са необходимите на бизнеса?

Трето - Няма цялостна визия за корекция на тези сектори, които поглъщат огромен финансов ресурс.

Народният представител Румен Гечев (ПГ „БСП за България“) изрази мнението, че се наблюдава недофинансиране в секторите наука и образование, здравеопазване, отбрана и т.н. Необходимо е пояснение относно необходимостта от нулев бюджетен дефицит.

Представителят на Националното сдружение на общините в Република България Дончо Барбалов заяви принципна подкрепа на законопроекта, с оглед предвидените значителни допълнителни средства за общинските бюджети, *а именно*: допълнителни средства при взаимоотношенията с общините, за делегирани дейности за персонал, за административен ресурс на общините, за общинското здравеопазване (за заплати на медицински персонал), средства за социални дейности и култура.

Г-н Барбалов подчерта, че са необходими **допълнителни средства за:** административен капацитет на общинската администрация, общинските пътища, по-бедните общини – 103 на брой, общинските болници в труднодостъпни и отдалечени райони.

Народният представител Михаил Христов (ПГ на „БСП за България“) изрази становището, че е необходимо да бъде пояснено за какво се използват средствата по бюджетната програма за интеграция на хора с увреждания и какви ще са резултатите от тях.

Народният представител Кръстина Таскова (ПГ на ПП ВОЛЯ) заяви, че липсва желание и ефективни мерки за борба с корупцията и сивата икономика, което води до занижаване на приходите в бюджета. На следващо място - демографската криза, за която няма предложени мерки. Не на последно място недостатъчни мерки за премахване на „административната тежест“ за бизнеса.

Г-н Димитър Костов – Подуправител на БНБ, управление „Банков Надзор“ изрази положително становище по законопроекта и заяви, че анализите и оценките на БНБ на базата на моделите, с които БНБ работи, потвърждават обосноваването, аргументираността, разумността на очакванията и оценките, които са заложили в средносрочната бюджетна прогноза, на която е формулиран бюджетта. Анализът показва, че това, което се реализира като бюджетна политика, е съпътстващо или подпомагащо развитието на икономиката, в смисъл, че се провежда една антициклична бюджетна политика, което през призмата на една централна банка е важно.

Представителят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Добрин Иванов изрази подкрепа на законопроекта. Работодателските организации смятат, че предложената макроикономическа прогноза е реалистична и изпълнима. Те подкрепят запазването на данъчния модел и на данъчните ставки, ниския процент на преразпределителната роля на бюджета от brutния вътрешен продукт, разумното управление на държавния дълг, както и определянето като приоритет на образованието и отделянето на допълнителни средства за науката и културата.

В същото време не подкрепят увеличаването на разходите в неформирани сектори, като „Сигурност“ и по-специално Министерството на вътрешните работи, както и увеличените разходи за държавна администрация.

Представителят на КНСБ Любен Томев заяви, че КНСБ оценява високо положителните промени в бюджетирането от гледна точка както на технически, така и съдържателно оформление на бюджета, мотивацията, която е заложена в него, като анализи и допълнителни разсъждения в посока на извеждане на приоритети, съответно финансово обезпечаване на тези приоритети. Според КНСБ редица структури, както в системата на Министерството на земеделието, храните и горите, така и в Министерството на труда и социалната политика, са недостатъчно финансирани. В сферата на здравеопазването – психиатрични болници, здравни инспекции и други структури също се наблюдава недостиг.

Заместник-председателят на Българската стопанска камара Димитър Бранков подчерта, че независимо от отбелязаните стъпки по отношение на подобряване на бюджетните взаимоотношения с общините, не се забелязват решителни стъпки за финансова децентрализация. Той настоя отново да се обмисли възможността между първо и второ гласуване да бъде възстановено нивото на финансиране на БАН от 100 млн. лв. преди 2010 г.

На поставените въпроси подробни отговори даде министър Горанов.

По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. постоянните комисии на 44-то Народно събрание на свои заседания са разгледали, обсъдили и са изразили своята подкрепа на законопроекта,

с изключение на:

Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите, Комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика и Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове, които не са подкрепили законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г.

След приключване на дискусиата се проведе гласуване, при което се получиха следните резултати:

1. По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. с **включен проект** на Висшия съдебен съвет по чл. 1 и 2: „Въздържали се”- 21 народни представители, без „За” и „Против”;

2. По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. със **становище** на Министерския съвет по чл. 1 и 2 „За” - 12 народни представители, „Против” – 8 народни представители, „Въздържал се” – 1 народен представител.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2018 г. със становището на Министерския съвет по чл. 1 и 2, № 702-01-38, внесен от Министерския съвет на 30.10.2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА